

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بیان مسئله

دکتر فاطمه احمدی متمایل
دانشیار بیماری های دهان

چرا بیان مساله اهمیت دارد؟

اولین بخش مهم یک طرح تحقیقاتی

متمرکز کردن حیطه عمل

برای پروراندن طرح تحقیقاتی اساسی است

تسهیل در مرور منابع

علت تحقیق و انتظار محقق

جلب نظر دیگران

مشخص کردن عنوان طرح از طریق باز نمودن جزئیات آن

بیان سیستماتیک علت انجام تحقیق و انتظارات تحقیق

رساندن اهمیت مساله به دیگران

نظم دادن به فکر محقق و مشخص کردن چهارچوب کاری

فواید نوشتن بیان مساله :

۱- پایه کوشش پژوهشگر می شود.

۲- مسیر کار محقق را مشخص می نماید .

۳- اهداف پژوهشی را روشن می سازد .

۴- اهمیت ، ضرورت و اولویت پژوهش را بیان می کند .

۵- سبب بهتر ارائه کردن طرح می شود.

۶- درک و پذیرش طرح تحقیق از طرف مسئولین و تامین کنندگان بودجه را آسان می سازد.

۷- شیوع و در برگیرندگی مساله و نیاز به کوشش برای حل آن را روشن می نماید .

مقدمه

اولین و مهمترین بخش یک طرح تحقیقاتی بیان مسئله یا توصیف مشکل است

تحلیل و بیان مسئله

پس از آنکه موضوع تحقیق انتخاب شد ، مرحله بعد تبیین و توجیه اهمیت حل مسئله است.

باید عوامل احتمالی ایجادکننده مسئله شناسایی شوند ، شدت آن ، عوارض باقی ماندن مشکل و منافع حاصل از حل آن مورد بحث و بررسی قرار گیرد.

شیوه نگارش بیان مسئله

الف) اطلاعات زمینه ای

➤ شرح کوتاهی از خصوصیات محیطی (شرایط اجتماعی_اقتصادی, فرهنگی,) (.....)

ب) توصیف دقیق مسئله

➤ نحوه بروز مشکل / مسئله چگونه بوده است؟ و چه عوارضی از خود بر جای می گذارد؟

➤ ماهیت ، وسعت ، شدت و توزیع مسئله چگونه است؟

➤ چه عوامل مهمی می توانند در ایجاد مسئله نقش داشته باشند؟

➤ پیامدهای مشکل که چرا تلاش در جهت برطرف کردن آن مهم است؟

➤ نحوه برخورد فعلی با مشکل آیا در حال حاضر تلاشی برای رفع مشکل انجام می شود؟ اگر چنین است چه گامی هایی مشاهده می شود؟

➤ چه نتایجی از حل مشکل انتظار می رود

شیوه نگارش بیان مسئله (ادامه)

ج) فواید پژوهش برای حل مشکل

- چه نتایجی از حل مشکل انتظار می رود؟
- چه فوایدی خواهد داشت؟

د) واژه های کلیدی : در صورت لزوم فهرست کوتاهی از تعاریف مربوط به مفاهیم اصلی که در بیان مسئله مورد استفاده قرار گرفته است.

سر فصلهایی که در بیان مسأله باید به آنها توجه شود :

۱- درباره موضوع مورد پژوهش چه اطلاعاتی داریم؟

۲- مسأله به چه میزان، در چه زمانی ، کجا و برای چه جامعه ای اتفاق می افتد؟

۳- چرا موضوع مورد پژوهش مهم است؟(توصیف مساله: تفاوت آنچه که هست و آنچه که باید باشد).

۴ - نقاط کور پژوهشگران قبلی چه مطالبی هستند و چگونه قابل رفع هستند؟(ذکر پژوهش های قبلی و همراه با آن پرسش های باقیمانده)

ترتیب منطقی نگارش بیان مساله

✓ تعریف مساله

✓ اهمیت مساله (فراوانی، شدت، بار بیماری یا مساله و ...)

✓ راه‌های موجود یا اقدامات اتخاذ شده

✓ تحلیل مساله (چه مانده است؟)

✓ لزوم اجرای پژوهش (عوارض ناشی از تداوم مشکل)

✓ اشاره مختصر به آنچه می‌خواهد انجام شود (هدف کلی و جمعیت

مورد مطالعه)

✓ تعاریف واژه‌ها بکار رفته در متن

چند نکته

- شما موظف هستید مراجع علمی آنچه را که می نویسید ارائه کنید
- بخش بیان مسأله را باید به گونه ای بنویسید که خواننده به یک نقطه کور در قضاوت برسد
- بیان مسأله از دو تا سه صفحه (۱۰۰۰) کلمه بیشتر نباشد.
- کلمات مخفف اولین بار در متن به صورت کامل آورده شود.
- بدیهیات علم را که در اغلب کتاب های درسی آمده است، و بیشتر همکارانتان از آن اطلاع دارند، در مقدمه ذکر نکنید.
- در انتهای بیان مسأله واژه های جدید توضیح داده شود. بیان مسأله را باید بصورتی بنویسیم که مختصر و شامل نکات اصلی باشد.
- از آوردن عبارات زاید و احساسی خودداری کنیم.
- بیان مسأله باید طوری باشد که زمینه مشارکت سایر کارکنان را برای همکاری در رفع مشکل ایجاد کرده و توجه مدیریت را برای حل مسأله جلب کند تا امکانات و منابع در اختیار ما بگذارد.
- پس از نوشتن بیان مسأله، آن را چندبار مرور کنیم.

فعالیت :

۱- حداقل ۵ پرسش آغازین در مورد مسائلی که برای شما به عنوان مسئله قلمداد شده و ذهن شما را به خود معطوف داشته است، به ترتیب اولویت طرح نموده و به صورت مکتوب ارائه نمایید.

۲- یکی از سؤال ها را به صورت «موضوع تحقیق» در آورده و ارائه کنید

۳. برای موضوع انتخاب شده یک بیانیه مساله ارائه کنید.

چک لیست ارزیابی بیان مساله

خیر	بلی	خیر	بلی
		۷- بیان مساله مختصر و شامل نکات اصلی است	۱- بیان مساله دارای مقدمه و زمینه سازی مناسب است ؟
		۸- بیان مساله فاقد عبارات زاید و احساسی است .	۲- پرداختن به ابعاد مختلف مساله مثل ماهیت مشکل، میزان و شدت مشکل، توزیع مشکل و بیان علل احتمالی وقوع آن
		۹- پرداختن به کلیه علت های احتمالی و اجتناب از بیان یا بزرگنمایی علت فرعی	۳- توضیح مختصر از تاثیر مشکل در جامعه و درک آن توسط ذینفعان
		۱۰- از اشاره کردن به راه حل های فرضی اجتناب شده است .	۴- دلیل انتخاب موضوع و بیان ویژگی های آن و مهم بودن تلاش در زمینه موضوع
		۱۱- عنوان تحقیق از روی بیان مساله قابل درک است	۵- تبیین تلاش های انجام یافته دیگران و کاستی های موجود در زمینه موضوع
		۱۲- اهداف و فرضیات یا سوالات از بیان مساله قابل تدوین است	۶- بیان و وضع مطلوب و نتایجی که از حل مشکل انتظار می رود .

June K.